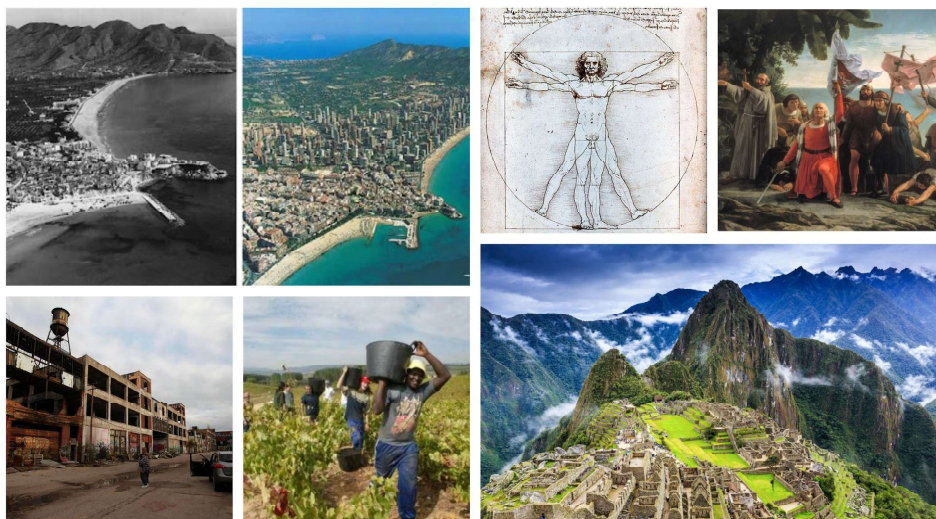

Trimestre	Recuperació de la matèria	QUALIFICACIÓ
Matèria	Ciències Socials:	COMENTARIS:
Unitats	RECUPERACIÓ	
Data		
Curs	3r d'ESO	NOTA FINAL:
NOM I COGNOMS		

DOSSIER DE RECUPERACIÓ DE CIÈNCIES SOCIALS DE 3r D'ESO

El següent dossier va adreçat a aquell alumnat de 4t d'ESO que tingui pendent la matèria de Ciències Socials de 3r d'ESO.

Cal que TOTES les activitats estiguin correctament fetes i emplenades.

Llegeix atentament els enunciats de les activitats proposades abans de fer-les i si tens qualsevol dubte demana ajut al professorat de Ciències Socials.

ACTIVITAT 1. COM S'ORGANITZA LA SOCIETAT?

Tasca 1.1. Quins territoris ocupo?

- a) Relaciona els territoris de la llista amb les definicions corresponents:

Espanya, Badalona, Unió Europea, Catalunya

	municipi de 220.000 habitants situat a la costa catalana, entre la Serra de Marina i el la llera nord del riu Besòs.
	país i comunitat autònoma de 7,5 milions de persones del nord-est d'Espanya, aproximadament entre els rius Ebre i Noguera Ribagorçana, els Pirineus al nord i el mar mediterrani a l'est. S'organitza en 42 comarques agrupades en 4 províncies.
	estat o país de 47 milions d'habitants que ocupa la península Ibèrica al sud-oest d'Europa. S'organitza en 17 comunitats i dues ciutats autònomes.
	Unió política i comercial de 27 estats europeus on hi viuen a 446 milions d'habitants.

Tasca 1.2. Com participa la ciutadania a les institucions dels territoris on vivim?

a) Llegeix el següent text i subratlla i respon el qüestionari a continuació:

Actualment els múltiples territoris i societats en els quals vivim i en formem part, s'organitzen en **institucions**, les quals **representen, administren i han de satisfer les necessitats** dels seus habitants que tenen drets polítics, és a dir, que gaudeixen de la **ciutadania**.

Un habitant d'un territori té la condició de ciutadania quan és reconegut jurídicament o oficial com a membre del territori en qüestió. Quan té la condició de ciutadania ha de gaudir dels drets com participar en la presa de decisions del grup social o territori a través d'**eleccions de representants** i ha de complir deures com el **pagament d'impostos** per mantenir els **serveis públics** dirigits a satisfer les necessitats de la totalitat de la població, sense distinció de raça, sexe o origen social.

En funció del tipus i abast territorial de la necessitat dels grups socials que formen part d'un territori, cada institució té una sèrie de **competències** pròpies, és a dir, funcions que només aquesta institució pot exercir o decidir. Com a conseqüència, actualment, podem participar en la presa de decisions que afecten al medi social o territori en el qual vivim a través de diverses **eines de participació** basada en el principi de **democràcia***.

En definitiva, les institucions representen i administren el **poder polític i la sobirania****. El poder polític dels estats es divideix en tres tipus de poder:

1. El poder **executiu**:
  - Format pel govern: president/a i consell de ministres que té la funció de proposar i fer complir les lleis aprovades al parlament.
2. El poder **legislatiu**:
  - Format per cambres de representants com els senats o parlaments
3. El poder **judicial**:
  - Les institucions que en formen part interpreten les lleis i les fan complir en cas de conflicte.

Glosari:

*Democràcia: forma de govern que consisteix en la participació de tots els ciutadans i ciutadanes en la presa de decisions que afecten al conjunt del grup social sense distinció de raça, gènere o origen social familiar. És a dir, en votacions sota el principi del **sufragi universal**.

**Sobirania: Acció d'exercir la independència d'un territori, grup social o cultura.

b) En què consisteix la separació de poders d'un estat democràtic?

c) Quins drets i deures té un ciutadà?

d) Cerca a Internet el significat dels següents conceptes i relaciona'ls amb les definicions a continuació:

Iniciativa Legislativa Popular, Defensor/a del poble, Referèndum, Eleccions europees, Eleccions a les Corts Generals, Llibertat d'associació, Eleccions locals, Eleccions autonòmiques

Eina de participació	Funció
	votació extraordinària en sufragi universal d'un territori sobre una decisió vinculant o no a l'acció de govern
	votació periòdica en sufragi universal per triar els i les representants de cada província al Congrés dels Diputats i cada comunitat autònoma d'Espanya al Senat que dissenyen i aproven les lleis que han d'atendre les necessitats de la població de tot l'Estat, durant períodes de quatre anys .

	Aquests representants votaran al candidat/a a president/a del govern central.
	votació periòdica en sufragi universal per triar els regidors i regidores del municipi que formen el Ple Municipal que redactarà i aprovarà les lleis del poble o ciutat. Aquest Ple tria per acord el Govern Municipal qui administra els usos i cura de l'espai públic, la recaptació i gestió dels impostos municipals, serveis públics, la gestió de residus, etc. durant períodes de quatre anys . Aquests representants trien per acord de majoria simple de vots favorables l' alcalde o alcaldessa .
	votació periòdica en sufragi universal per triar els i les diputats o representants de cada província al Parlament on dissenyen i aproven les lleis que han d'atendre les necessitats de la població de tota Catalunya, durant períodes de quatre anys. Aquests representants votaran al candidat/a a president/a de la Generalitat .
	votació periòdica en sufragi universal per triar els i les eurodiputades de cada estat membre al Parlament Europeu d'Estrasburg (França) que dissenyen i aproven les lleis que han d'atendre les necessitats de la població de tota la Unió Europea, durant períodes de cinc anys. Aquests representants acorden el President o Presidenta del Parlament Europeu i votaran el President/a de la Comissió Europea , és a dir, el govern de la UE.
	Mecanisme de democràcia directa pel qual la ciutadania pot presentar una iniciativa o proposta de llei avalada per un mínim de signatures comprovables per a ser admesa a tràmit de discussió, redacció i aprovació als parlaments .
	Dret humà recollit a la Constitució per unir-se, formar i abandonar grups , associacions o organitzacions amb objectius permesos per la llei, els quals volen satisfer una necessitat per un grup o pel conjunt de la població d'un territori.
	És una institució oficial a la que la ciutadania pot adreçar-se quan les institucions o administracions públiques no responen a les necessitats o drets d'un individu, grup o població. La persona que presideix aquesta institució la tria el Congrés dels Diputats per majoria de tres cinquenes parts cada cinc anys. Ha de ser independent a qualsevol influència de poder o política. A Catalunya s'anomena Síndic de Greuges i la tria el Parlament de la Generalitat. A la Unió Europea també existeix i s'anomena Defensora del Poble Europeu .

ACTIVITAT 2. ELS PAISATGES DEL SECTOR PRIMARI

Tasca 2.1. Quins són les principals activitats del sector primari?

Llegeix el següent text i respon les qüestions a continuació:

Les activitats del sector primari

L'alimentació és una de les necessitats bàsiques de l'ésser humà. Per això, obtenir els recursos necessaris per alimentar-se ha estat una prioritat al llarg dels segles i l'eradicació de la fam a la Terra constitueix un dels grans reptes actuals.

El **sector primari** inclou les activitats que proporcionen **recursos bàsics o primaris**, és a dir, que s'obtenen directament de la natura. Aquestes activitats són l'**agricultura**, la **ramaderia**, la **pesca** i l'**explotació forestal**.

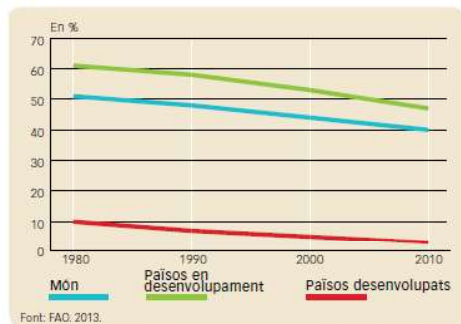
De totes, l'agricultura és sens dubte la més important, i gran part de la població mundial en depèn per sobreviure.

Als països en vies de desenvolupament l'agricultura impulsa l'economia i això suposa sovint una limitació important, però cal tenir en compte que molt pocs països desenvolupats han experimentat un creixement econòmic sense una revolució agrícola prèvia.

La situació actual del sector primari

La població mundial dedicada al sector primari suposa el **40 % del total de la població activa**, un percentatge important però que **disminueix progressivament** a favor d'altres sectors econòmics **(1)**.

1. POBLACIÓ OCUPADA EN EL SECTOR PRIMARI

Actualment, la importància del sector primari a Espanya s'ha reduït pel que fa a la **població ocupada (4,2%)** i l'**aportació al PIB (2,7%)**

- a) Indica les activitats del sector primari que representen les imatges a continuació:

1.	2.	3.	4.

- b) Per què creus que el text diu que l'agricultura és l'activitat més important?

- c) Observa el gràfic, és igual d'important el sector primari als països en desenvolupament que als països desenvolupats? per què?

- d) Quina importància té el sector primari a Espanya?

Tasca 2.2. Quins són els paisatges agraris?

Respon a les preguntes:

- a) Quines són les condicions òptimes del medi natural per a poder conrear un cultiu?

- b) A quines comunitats autònomes dominen els següents climes? quins paisatges agraris podem trobar a cada clima?

CLIMA	COMUNITATS AUTÒNOMES	PAISATGE AGRARI QUE DOMINA
Mediterrani litoral		
Mediterrani interior		
Oceanic		
Subtropical		
De muntanya		

c) Identifica el tipus de paisatge agrari que representen les següents fotografies:

1. Castella i Lleó: <i>paisatge...</i>	2. Galícia: <i>paisatge...</i>
3. Alella (Catalunya): <i>paisatge...</i>	4. Pirineu aragonès: <i>paisatge...</i>
5. Illa de Lanzarote: <i>paisatge...</i>	